

Een goede start

Bij de beantwoording van de vragen in deze opgave hoef je geen gebruik te maken van een informatiebron in de bijlage.

De Nederlandse samenleving is gebaat bij goed opgeleide inwoners. De Nederlandse overheid vindt onderwijs erg belangrijk en daarom is er een leerplichtwet. Leerlingen die niet voldoen aan de leerplichtwet, komen terecht bij de leerplichtambtenaar van de betreffende gemeente.

- 1p 6 De gemeente is onderdeel van de collectieve sector.
→ Noem nog een onderdeel van de collectieve sector.
- 1p 7 Om de (leerplicht)ambtenaren te kunnen betalen zijn er inkomsten voor de gemeente nodig. De inkomsten van de gemeente bestaan onder andere uit gemeentelijke belastingen.
→ Noem een voorbeeld van gemeentelijke belastingen.

Een mbo diploma niveau 2 is een startkwalificatie. Een startkwalificatie zorgt ervoor dat de kans op een baan stijgt en deze heeft een positieve invloed op het inkomen van jongeren. Jongeren met startkwalificatie verdienen gemiddeld € 32.500 per jaar, terwijl jongeren zonder startkwalificatie gemiddeld € 24.050 verdienen.

- 1p 8 Bereken hoeveel procent jongeren **zonder** startkwalificatie gemiddeld per jaar minder verdienen dan jongeren **met** startkwalificatie. Schrijf je berekening op.
- 1p 9 Nederlandse jongeren met een verstandelijke of lichamelijke beperking krijgen een vrijstelling van de kwalificatieplicht. Zij kunnen in aanmerking komen voor een sociale voorziening, zoals de Wajong-uitkering.
→ Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst door de juiste woorden te kiezen.

Doe het zo: Noteer de nummers (1) en (2) op je antwoordblad. Vul bij de nummers de juiste woorden in. Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.

De Wajong-uitkering wordt betaald uit ...(1)... (sociale premies / de algemene middelen van de overheid). Als werkende jongeren na hun 18e jaar arbeidsongeschikt worden, hebben zij recht op een WIA-uitkering (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen). De WIA is een ...(2)... (volksverzekering / werknemersverzekering).

1p 10 Als het lukt om meer jongeren in Nederland aan betaald werk te helpen, heeft dit invloed op de verhouding niet-actieven en actieven (de i/a -ratio) en daarmee op de betaalbaarheid van de sociale zekerheid in Nederland. De i/a -ratio wordt berekend door het aantal niet-actieven te delen door het aantal actieven.

→ Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst door de juiste woorden te kiezen.

Doe het zo: Noteer de nummers (1) en (2) op je antwoordblad. Vul bij de nummers de juiste woorden in. Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.

Door de groei van het aantal jongeren met betaald werk wordt de i/a -ratio ...**(1)**... (hoger / lager). Hierdoor ...**(2)**... (daalt / stijgt) de betaalbaarheid van de sociale zekerheid in Nederland.